CURRENDA

PISMO URZĘDOWE TARNOWSKIEJ KURJI DIECEZJALNEJ

A. D. 1936 Nrus V

W sprawie Organistów

I. Z Kurendą VI/35 rozesłaliśmy za pośrednictwem PT. Urzędów dziekańskich Regulamin służbowy Organistów naszej Diecezji celem doręczenia PP. Organistom.

Ponieważ dotychczas, pomimo przypomnienia nie otrzymaliśmy potwierdzeń odbioru Regulaminu od wszystkich PP. Organistów, ponownie wzywamy o nadesłanie Kurji tych potwierdzeń.

II. Regulamin służbowy Organistów postanawia w § 1, iż jednym z warunków objęcia posady organisty jest fachowe wykształcenie stwierdzone świadectwem Komisji diecezjalnej.

Tymczasem doszło do naszej wiadomości, iż już w ostatnich miesiącach niektórzy PT. Księża Proboszczowie przyjęli na organistów ludzi bez fachowego wykształcenia.

Dlatego wzywamy wszystkich P. T. Księży Proboszczów, by za pośrednictwem Urzędów dziekańskich przedłożyli nam sprawozdanie, czy organista ich parafji ma fachowe wykształcenie i jakie są na to dowody. Sprawozdania takie należy przedłożyć do dnia 1 lipca b. r.

III. Postanawiamy, że o każdorazowem opróżnieniu posady organisty winien PT. Ks. Proboszcz zawiadomić Komisję diecezjalną dla spraw organistowskich.

Komisja ogłosi w „Naszej Sprawie" konkurs na opróżnioną posadę, a wniesione podania kandydatów kwalifikowanych przedłoży PT. Ks. Proboszczowi do swobodnego wyboru pomiędzy nimi.

IV. Przypominamy, iż według § 5 Regulaminu jednem ze źródeł dochodów organisty jest dochód z gruntu dzierżawionego od Rządcy kościoła. W wielu parafjach XX. Proboszczowie dali już organistom taką dzierżawę za opłatę tylko podatków i opłat publicznych z dzierżawionego gruntu. Lecz jest wiele parafij, w których się to nie stało. Dlatego sprawę tę przypominamy a PT. XX. Dziekanów prosimy, by do dnia 1 października br. przedłożyli nam sprawozdanie, jak się ta sprawa przedstawia w parafjach ich dekanatów.

Nie potrzebujemy tego specjalnie podkreślać, że z powodu

ogólnego kryzysu gospodarczego także Organiści znaleźli się po większej części w ciężkiem i trudnem położeniu materjalnem, w którem należy im pomóc w miarę możności i warunków parafji i probostwa — zwłaszcza tam, gdzie się to może stać bez większego uszczerbku dla Ks. Proboszcza i jego dotacji.

Tematy na Kongregacje dekanalne 1936

Z dogmatyki: Godność kapłaństwa Chrystusowego wedle encykliki Ad catholici sacerdotii fastigium (Kur. II. 1936).

Z moralnej: Obowiązki, płynące z cnoty miłości bliźniego, w stosunkach towarzysko-prywatnych.

Z pastoralnej: Egzamin przedślubny i jego ważność.

Rekolekcje zamknięte dla Panów Organistów Diecezji Tarnowskiej

odbędą się w Tarnowie w Internacie św. Józefa w dniach od 6-go lipca wieczorem do dnia 10 lipca rano, o ile zgłosi się dostateczna liczba chcących w nich wziąć udział.

Koszty mieszkania i utrzymania wyniosą osiem złotych, które należy wpłacić po przybyciu do Internatu.

Zgłoszenia udziału w rekolekcjach należy nadsyłać w nieprzekraczalnym terminie do dnia 10 czerwca pod adresem: Ks. Infułat Dr. Władysław Mysor, Tarnów, Plac katedralny 1.

PT. Księży proboszczów prosimy usilnie o zachęcenie swych organistów do wzięcia udziału w tych świętych ćwiczeniach.

Rekolekcje dla Kapłanów w Nowym Sączu

W Kollegjum O. O. Jezuitów w Nowym Sączu, ulica Piotra Skargi 10, odbędą się rekolekcje dla Kapłanów od 6 do 10 lipca. Początek rekolekcyj 6-go lipca o godzinie 8-mej wieczorem. Zgłoszenia nadsyłać należy do Superjora OO. Jezuitów w Nowym Sączu.

X. Józef Bieda T. J.
Superjor OO. Jezuitów w Nowym Sączu.

Uniwersyteckie wykłady dla Duchowieństwa

Rektorat Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego oraz Rektorat Wyższego Seminarjum Duchownego w Lublinie urządzają po raz drugi uniwersyteckie wykłady dla Duchowieństwa w dniach od 2 do 5 lipca 1936.

Tematem wykładów będzie **zagadnienie cywilizacji.**

W dniu 1 lipca wygłoszą wykłady: Ks. Prof. J. Pastuszka z Lublina — Chrześcijaństwo a kultura, Ks. Rektor J. Kruszyński z Lublina — Pierwotne chrześcijaństwo wobec cywilizacji żydowskiej, Ks. Prof. S. Szydelski ze Lwowa — Pierwotne chrześcijaństwo wobec cywilizacji greckiej i rzymskiej.

W dniu drugiego lipca wygłoszą wykłady: Prof. T. Koneczny z Krakowa — Różne typy cywilizacji oraz parcie Orientu ku Zachodowi, Prof. St. Stroński z Lublina — Cywilizacja łacińska, Prof. B. Jasinowski z Wilna — Cywilizacja wschodnio-chrześcijańska, Prof. A. Kossowski z Lublina — Cywilizacja protestancka, Prof. L. Białkowski z Lublina — Cywilizacja bolszewicka.

W dniu 3 lipca wygłoszą wykłady: Ks. Redaktor J. Piwowarczyk — Kultura wiejska, Prof. L. Halban ze Lwowa — Narodowy socjalizm jako przejaw organizacyjny, Prof. S. Kutrzeba z Krakowa — Cywilizacja polska jako typ historyczny, Dr. K. M. Morawski — Wpływ Kościoła na cywilizację polską.

Wykłady odbywać się będą w gmachu K. U. L. Karta wpisowa wynosi — 5 zł., mieszkanie, obiad i kolacja — 5 zł. dziennie. Złoszenia na mieszkanie i utrzymanie wzgl. na jedno lub drugie, należy zgłaszać do 25 czerwca.

We wszystkich sprawach związanych z Wykładami należy zwracać się pod adresem: Lublin, Uniwersytet.

Wyroki sądowe w sprawie zbiórek na potrzeby kościelne

Kurja Łomżyńska (Rozporządzenia Urzędowe Nr. 3 ex 1936) podaje do wiadomości dwa wyroki uprawomocnione w sprawie przeprowadzenia zbiórek na potrzeby kościelne.

I.

Nr. sprawy K. Adm. 466/35.

WYROK

Dnia 9 grudnia 1935 roku w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej, Sąd Okręgowy w Łomży na posiedzeniu publicznem w komplecie następującym:

Przewodniczący: Sędzia P. Niewiarowski.
Protokulant: apl. J. Faltynowicz.

Rozpoznawszy sprawę Ks. Czesława Rogalskiego, urodz. dn. VII. 1902 r. syna Jana, zam. w os. Wiżna, gm. Bożejowo, oskarżonego o to, że przeprowadzał kwestę na rzecz budowy domu Katolickiego bez zezwolenia Starostwa, co miało miejsce w pierwszej połowie 1935 r. w obrębie parafji wiźnieńskiej, to jest o czyn przewidziany w art. 1 i 11 Ust. z dn. 15. III. 1933 r. D. U. N. 22 poz. 162 postanowił: mieszkańca os. Wizna Ks. Czesława Rogalskiego z pod zarzutu dokonania inkryminowanego mu czynu **uniewinnić**, kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

Uzasadnienie.

Wydając w sprawie niniejszej wyrok uniewinniający Księdza Czesława Rogalskiego z pod zarzutu nielegalnego zbierania składek na budowę Domu Katolickiego bez zezwolenia władz administracyjnych, Sąd miał na względzie, co następuje:

A) Przepis wyrażony w art. 13 ustęp b. Ustawy o Zbiórkach Publicznych z dnia 15 marca 1933 r. (D. U. N. 22 — poz. 162 za rok 1933) opiewa, że cytowana ustawa nie ma zastosowania do zbiórek związanych z celami i tradycjami religijnemi uznanych przez Państwo związków wyznaniowych, przeprowadzonych poza budynkami i pomieszczeniami poświęconemi wyłącznie służbie Bożej, jeżeli zbiórki takie przeprowadzone są przez władze tych związków, ich organa, względnie osoby przez nie imiennie zaproszone i jeżeli odbywają się w sposób ustalony tradycją i zwyczajami miejscowemi.

B) Z załączonego do akt sprawy odpisu protokołu zebrania parafjalnego, odbytego 3 marca 1935 r. w Wiźnie po nabożeństwie na cmentarzu kościelnym wynika, że, jak to objaśnił zgromadzonym proboszcz Józef Kulesza, służba kościelna nie posiada w Wiźnie odpowiedniego mieszkania, jak również brak jest sali do zebrań dla bractw kościelnych i organizacyj katolickich.

To też na wniosek Ks. Rogalskiego zebrani parafjanie wiscy jednogłośnie postanowili przystąpić do budowy Domu Parafjalno-Katolickiego w Wiźnie, uchwalając dobrowolnie na ten cel po jednym (1) zł. od osoby i po 50 groszy z morgi, upoważniając jednocześnie do zbierania pieniędzy po wsiach Ks. Rogalskiego. Ks. Rogalski wyraził zgodę na przeprowadzenie tej zbiórki wśród parafjan.

C) Jak wypływa następnie z zeznań zbadanych na rozprawie sądowej w dniu dzisiejszym świadków Bolesława Dobkowskiego i Augustyna Bogdańskiego, w parafji wiźnieńskiej istnieje od da-

wnych czasów zwyczaj tradycją uświęcony, że i ile potrzebne były kiedykolwiek środki na budowę domu kościelnego, remont kościoła i t. p. to zazwyczaj proboszcz w takich wypadkach odwoływał się do parafjan, parafjanie natomiast na ten cel uchwalili odpowiednie składki. Pieniądze z tego tytułu należne zbierane były bądź przez księży, bądź też przez sołtysów poszczególnych wsi.

Zeznający Dobkowski, jako sołtys, zebrał w swojej wsi zgodnie z uchwałą z dnia 3 marca 1935 r. w swojej wiosce 90 złotych.

W tym stanie rzeczy z braku dostatecznych podstaw Sąd wydał wyrok uniewinniający.

Na oryginale następują właściwe podpisy.

Pieczęć. Za zgodność świadczę: Sekretarz (—) Przychodzeniówna.
Wyrok niniejszy jest prawomocny. Sekretarz (—) Przychodzeniówna.

II.

Nr. sprawy K. Adm. 819/34.

WYROK

Dnia 10 listopada 1934 roku w Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej, Sąd Okręgowy w Łomży na posiedzeniu publicznem w komplecie następującym:

Przewodniczący Sędzia: P. Niewiarowski.
Protokulant: apl. K. Brzeziński.
Podprokurator: B. Wojciechowski.

Rozpoznawszy sprawę Ks. Kazimierza Sidorowicza, Adama i Aleksandra Lemańskich, oskarżonych z art. 1 ustawy z dnia 15. III. 1933 r. (Dz. Uz. U. N. 22. 1932 r. poz. 162) o to, że przeprowadzali zbiórkę publiczną w Zbójnej w dniu 4 kwietnia 1934 r. bez zezwolenia władz administracyjnych i kierując się przepisami art. 10, 360 K. P. K. uznaje winę Ks. Kazimierza Sidorowicza oraz Adama i Aleksandra Lemańskich za nieudowodnioną, z mocy art. 581 K. P. K. art. 13 ustęp b. ustawy z dnia 15 marca 1933 r. o zbiorach publicznych (D. U. R. P. Nr. 22 poz. 162 za 1933 rok orzeka: 1) proboszcza parafji Zbójna Ks. Kazimierza Sidorowicza, oraz 2) Adama Lemańskiego i 3) Aleksandra Lemańskiego, mieszkańców wsi Zbójna powiatu Ostrołęckiego, z zarzutów dokonania wyżej opisanego czynu **uniewinnić,** kosztami postępowania w sprawie obciążyć Skarb Państwa. Zatrzymaną kwotę 5 zł. 50 gr. zebranych składek zwrócić Ks. Sidorowiczowi.

Uzasadnienie.

Wydając w sprawie niniejszej wyrok uniewinniający wszystkich 3 oskarżonych z postawionego im w orzeczeniu Starosty Powiatowego w Ostrołęce zarzutu, Sąd miał na względzie:

A) przepis wyrażony w art. 15 ustęp b. Ustawy o zbiórkach publicznych z dnia 15 marca 1933 r. (D. U. N. 22 poz. 162 za 1933 r.) opiewający, że cytowana ustawa nie ma zastosowania do zbiórek związanych z celami i tradycjami religijnemi uznanych przez państwo związków wyznaniowych przeprowadzonych poza budynkami i pomieszczeniami poświęconemi wyłącznie służbie Bożej, jeżeli zbiórki takie przeprowadzane są przez władze tych związków, ich organa, względnie osoby przez nie imiennie zaproszone i jeżeli odbywają się w sposób ustalony tradycją i zwyczajami lub też w bezpośredniej łączności z obrzędami religijnemi;

B) zeznanie świadka Józefa Pardy, który ustalił, że: 1) w okolicy Zbójnej (na Kurpiach) istotnie istnieje uświęcony tradycją i zwyczajami miejscowemi lub też w bezpośredniej łączności z obrzędami religijnemi, jak naprzykład: na zakup nowych dzwonów, bądź też jak w omawianym wypadku, na zakup obrazu św. Stanisława do kościoła w Zbójnej: b) podobnych zbiórek na cele związane z potrzebami kościoła za pamięci zeznającego w jego okolicy było około dziesięciu.

Jak następnie wynika z wyjaśnień oskarżonego Ks. Sidorowicza złożonych w odwołaniu jego, skierowanem do tutejszego Sądu Okręgowego, formy, według której lista była sporządzona i sposobu zbierania na nią ofiar, to zdaniem Sądu sposób w jaki zbiórka ta była uskuteczniana, nie kolidował wcale z przepisami art. 13 ustęp b. cytowanej Ustawy.

Ta zaś okoliczność, że na liście, obejmującej przeszło 90 nazwisk chrześcijańskich (lista znajduje się w aktach sprawy), figuruje jedno nazwisko osoby wyznania mojżeszowego Hawy Grangras, która przypadkowo i bez stosowania przez kwestarzy-oskarżonych jakiejkolwiek—bądź namowy bądź agitacji, złożyła swój datek na zakup obrazu, nie może jeszcze kwalifikować całego postępowania oskarżonych jako takiego, które zasługiwałoby na bezwzględne zastosowanie sankcyj karnych, przewidzianych art. 11 Ustawy o zbiorach. Z tych więc względów Sąd postanowił jak w sentencji wyroku.

Na oryginale następują podpisy za zgodność świadczę

Sekretarz (—) podpis nieczytelny.

Odpis niniejszego wyroku prawomocnego wydany został Adw.

Mieczkowskiemu obrońcy Ks. Kazimierza Sidorwicza w dniu 30 grudnia 1935 r.

Kadm. 819/34 Sekretarz (—) podpis nieczytelny.

Nr. 1. K. 1165/35.

WYCIĄG

z Dziennika i Protokołu Posiedzenia niejawnego Izby karnej Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 1935 roku.

Po rozpoznaniu wniosku Pierwszego Prokuratora Sądu Najwyższego w kwestji cofnięcia kasacji w sprawie Lemańskich: Adama i Aleksandra, Kazimierza Sidorowicza, oskarżonych z art. 11 ustawy z dnia 15 marca 1933, poz. 162 założonej przez Prokuratora Sądu Okręgowego w Łomży od wyroku tegoż Sądu z dnia 10 listopada 1934,

Sąd Najwyższy,

po wysłuchaniu wniosku Prokuratora, wobec cofnięcia kasacji przez Pierwszego Prokuratora Sądu Najwyższego — kasację Prokuratora Sądu Okręgowego w Łomży w sprawie niniejszej bez rozpoznania pozostawia.

Przewodniczący: (—) St. Rappaport.
Protokulant: (—) apl. sąd. M. Basiewicz.

Za zgodność

Sekretarz Sądu Najwyższego: (—) podpis nieczytelny.
M. P. Sprawdzał: (—) podpis nieczytelny.

Za zgodność świadczę

M. P. Sekretarz (—) Przychodzeniówna.

Z wydawnictw

Towarzystwo Wiedzy Chrześcijańskiej (adres — Lublin, Uniwersytet) ogłasza prenumeratę na tanią i dobrą książkę p. t. **Bibljoteka Książki Chrześcijańskiej.**

Celem wydawnictwa jest to, aby duchowieństwo i inteligencja katolicka mogła tanio nabyć dobre dzieła z różnych dziedzin wiedzy.

Dlatego prenumerata za **dziesięć książek rocznie,** każda objętości **od 160 do 200 stronic** druku większego formatu, wynosi rocznie tylko 20 zł., czyli książka w prenumeracie kosztuje

tylko **dwa złote.** Poza prenumeratą książka będzie kosztować przynajmniej raz tyle.

Przedsięwzięcie to może się udać, o ile się znajdzie odpowiednia liczba prenumeratorów.

W roku bieżącym Towarzystwo Wiedzy Chrześcijańskiej roześle także dziesięć książek.

Pierwszy zeszyt ukazał się w marcu. Jest to dzieło wybitnego uczonego profesora K. U. L. **Henryka Życzyńskiego** p. t. **Adam Mickiewicz — „Młodość"** (str. 168).

W kwietniu rozsyła się zbiorową pracę księży profesorów o **„Kościele".** Są to referaty wygłoszone w r. 1935 na Uniwersyteckich Wykładach dla Duchowieństwa na K. U. L.

W maju pójdzie praca **ks. Fr. Świątka** p. t. **Z dziejów polskiego żywotopisarstwa świętych,** pierwsze tego rodzaju dzieło w literaturze polskiej znanego pisarza z zakresu hagjografji.

W następnych miesiącach ogłosimy przekład **Psalmów** z komentarzami wybitnego biblisty profesora i b. rektora K. U. L. ks. Prałata **J. Kruszyńskiego,** drugi tom, stanowiący w sobie całość **„Filozofji współczesnej" ks. J. Pastuszki,** profesora K. U. L., który zdobył sobie dobre imię w filozofji; **Etykę ks. Rubczyńskiego,** profesora Uniwer. Jagiellońskiego, autora wielu pierwszorzędnych dzieł filozoficznych.

Prenumeratę roczną lub półroczną należy przesłać pod adresem Towarzystwo Wiedzy Chrześcijańskiej pocztą lub P. K. O. Twa Nr. 64.820 z zaznaczeniem, że to na prenumeratę.

Tow. W. Ch. wyznaczyło tak niską cenę dla prenumeratorów, gdyż pragnie udostępnić dobrą książkę tym wszystkim, którzy muszą się liczyć z każdym groszem, a pragną utrzymać kontakt z wiedzą.

Powodzenie tego kulturalnego przedsięwzięcia będzie zależało od liczby prenumeratorów.

W Tarnowie, dnia 30 maja 1936.

Ks. Roman Sitko
kanclerz

† FRANCISZEK, Bp.

Nakładem Kleru Diecezjalnego

Z Drukarni Diecezjalnej w Tarnowie.